

Minder ADHD bij allochtone kinderen?

Ook het percentage niet-westerse allochtonen in de buurt bleek relevant. Hoe hoger dit percentage, hoe lager de kans op het gebruik van een ADHD-middel. Eerder Nederlands onderzoek heeft aangetoond dat ouders van niet-westers allochtone kinderen eenzelfde ADHD-achtig gedrag minder snel als problematisch ervaren dan ouders van autochtone kinderen. Ze gaan hiermee ook minder snel naar de huisarts (Bevaart et al., 2012 & 2014). Het zou kunnen zijn dat deze kinderen feitelijk even vaak ADHD hebben als autochtone kinderen. En omdat ze relatief vaak in minder welgestelde, groenarme buurten wonen, kan de hier gerapporteerde relatie tussen groen en ADHD wel eens een onderschatting zijn.

Kanttekeningen bij het onderzoek

Zoals bij elk onderzoek, kunnen ook bij dit onderzoek de nodige kanttekeningen worden geplaatst:

- het onderzoek toont wel verbanden aan, maar kan niet met zekerheid aantonen dat het daarbij om oorzaak-gevolg relaties gaat;
- het vergoed krijgen van ADHD-medicatie is niet een-op-een gerelateerd aan het hebben van ADHD; gevonden verschillen hebben mogelijk (ook) te maken met verschillen in hulpzoekgedrag;
- bij gebrek aan informatie op kindniveau is op sommige punten gebruik gemaakt van gegevens op buurtniveau;
- er was geen informatie beschikbaar over het daadwerkelijke contact van de kinderen met het groen in de buurt. Gegevens over speelmogelijkheden in de buurt waren evenmin beschikbaar.

Aan de andere kant zijn de resultaten consistent met die van recente buitenlandse studies.

Dit onderzoek is verricht in opdracht van het ministerie van Economische zaken in het kader van het Beleidsondersteunend Onderzoek (BO-11-013-007). Het is uitgevoerd door Alterra (Wageningen UR), Julius Centrum (UMC Utrecht) en het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (NIVEL). De projectleiding was in handen van dr. Sjerp de Vries (Alterra). Vanuit EZ werd het project begeleid door ir. Elze Hemke.

Meer informatie: sjerp.devries@wur.nl

Alterra-rapport 2672

ALTERRA
WAGENINGEN UR

Meer groen, minder ADHD

maar alleen in arme buurten

Er zijn steeds meer aanwijzingen dat groen in de woonomgeving goed is voor de gezondheid. Vooral het rustgevend en herstellend vermogen van contact met groen lijkt daarbij van belang. Voorbeelden uit onderzoek zijn: sneller herstel van een stressvolle gebeurtenis, beter concentratievermogen en meer zelfbeheersing. Het meeste onderzoek kijkt echter alleen naar volwassenen; onderzoek onder kinderen is relatief schaars.

Groen en ADHD bij kinderen

Een nieuwe studie heeft gekeken naar de relatie tussen de hoeveelheid groen in de woonomgeving en het gebruik van ADHD-medicatie door kinderen. ADHD is bij uitstek een aandoening waarbij de genoemde positieve effecten van groen van waarde kunnen zijn. Onze uitkomsten laten inderdaad een positieve samenhang zien. Hoe groener de directe woonomgeving, hoe kleiner de kans dat een kind een ADHD-middel, zoals Ritalin, gebruikt. Echter, deze samenhang bestaat alleen in minder welgestelde buurten.

Opzet onderzoek

In het onderzoek is gebruik gemaakt van data van zorgverzekeraar Achmea over de vergoeding van geneesmiddelen. In de Achmea Health Database zijn kinderen geselecteerd die in 2011 tussen de 5 en 12 jaar waren. Dit waren er bijna 250.000; hiervan heeft 3,7% in 2011 een ADHD-middel vergoed gekregen. Hieraan zijn gegevens gekoppeld over de hoeveelheid groen in de woonomgeving. Rondom de woning zijn cirkels getrokken met een straal van 250, respectievelijk 500 meter. Vervolgens is gekeken welk deel van die cirkel in beslag genomen wordt door groene grondgebruiksvormen, zoals stadspark, bos, natuur of agrarisch gebied. Daarnaast is gekeken naar de mate waarin binnen de cirkel kleine groenelementen aanwezig zijn (straatbomen, groenstroken, tuinen), zowel afzonderlijk als in combinatie met groen grondgebruik.

Analyses en resultaten

Statistische analyses laten zien dat meer groen grondgebruik binnen 250 meter gepaard gaat met een lagere kans op het gebruik van een ADHD-middel. Als de cirkel wordt vergroot naar 500 meter wordt een vrijwel identieke relatie gevonden. Voor kleine groenelementen worden dergelijke relaties niet gevonden. In de analyses is rekening gehouden met de leeftijd en het geslacht van het kind,

'ADHD is bij uitstek een aandoening waarbij de genoemde positieve effecten van groen van waarde kunnen zijn.'

evenals met een aantal kenmerken van de buurt: gemiddelde WOZ-waarde woningen, stedelijkheidsgraad (adresdichtheid), aandeel niet-westerse allochtonen, aandeel kinderen onder de 15 jaar (mogelijke speelkameraadjes).

Sociaaleconomische status belangrijk

Vervolganalyses, geïnspireerd door eerder buitenlands onderzoek, laten zien dat de sociaaleconomische status van de buurt belangrijk is. De gevonden relatie tussen groen grondgebruik en ADHD-medicatie bestaat namelijk alleen in minder welgestelde buurten. De minst welgestelde buurten zijn buurten waarin de gemiddelde WOZ-waarde van de woningen lager is dan 145.000 Euro. Binnen deze categorie van buurten heeft een kind met 45% groen binnen 250 meter een goede 10% lagere kans om een ADHD-middel te gebruiken dan een kind met slechts 25% groen binnen 250 meter. Deze relatie wordt zwakker naarmate de gemiddelde WOZ-waarde van de woningen stijgt.
